

Puhtam maailm

Saue sai
5 miljoni euro
eest kaasaegse
ühisveevärgi
lk 2

Ettevõtlus

AS Windoor -
tuntud,
aga ka tundmatu
Saue ettevõte
lk 4

Huviharidus

Kes on
Harjumaa aasta
koolitaja
Virve Laan ?
lk 5

Sport

Kuldne sügisilm
tõi Saue
spordihuvilised
orienteeruma
lk 9

SAUE GÜMNAASIUMIL KÄIS KÜLAS KLASSIKARAADIO LK 8

SAUE SÕNA

NR 19 (403)
25. oktoober
2013

Saue Linnavolikogu ja Saue Linnavalitsuse infoleht

Oma hääle andis 2998 valijat

Tuuli Urgard
Saue linna jaoskonnakomisjoni esimees

Valimispäeval käis Saue linna valimisjaoskonnas valimas 1586 kodanikku. Foto: Siiri Raagmets

Kokku oli hääletuskastis 2114 kehtivat ja 22 kehtetut hääletussedelit ning 862 kehtivat e-häält. Foto: Sirje Piirsoo

Eesti Reformierakond
922 häält
Valimisliit Kindlad tegijad
778 häält
Erakond Isamaa ja
Res Publica Liit
732 häält
Eesti Keskerakond
304 häält
Sotsiaaldemokraatlik Erakond
240 häält

Valimised 2009

2009. aastal oli kohalike omavalitsuste valimistel Saue linna valijate nimekirjas 4671 hääleõiguslikku isikut. Hääletamas käis neist 3290, hääletamisaktiivsus oli 70,4 %.

Valimistulemused kandidaatide lõikes asuvad lehenumbri teisel lehel, elektroonselt leiata need Saue linna ja vabariigi valimiskomisjoni veebilehelt (www.sau.ee, www.vvk.ee).

Saue linna valimiskomisjon registreerib volikogu liikmed valimistulemuste vaidlustamistähtaaja möödumisel 25. oktoobril, juhul kui vaidlustusi ei esitata.

2013. aasta kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel oli Saue linna valijate nimekirja kantud 4507 hääleõiguslikku isikut. Eelhääletamise võimalust valimisjaoskonnas kasutas 540 Saue linna valijat ja elektroonilise hääle andis 862 valijat. Valimispäeval käis Saue linna valimisjaoskonnas valimas 1586 kodanikku ja kodus hääletas 10 valijat.

Saue linna hääletamisaktiivsus koos elektrooniliste häältega moodustas 66,5% valimisinimekirja kantud

isikute üldarvust. Harju maakonna keskmine valimistest osavõtt oli 60,1% ja Eesti keskmine 58,0%. Harjumaal oli Saue linn valimisaktiivselt teisel kohal, jäädes alla vaid Paldiski linnale, kus käis hääletamas 70,7 % hääleõiguslikest isikutest.

Kokku oli hääletuskastis 2114 kehtivat ja 22 kehtetut hääletussedelit ning 862 kehtivat e-häält. Saue linnas jagunesid antud hääled erakondade ja valimisliitude vahel järgmiselt:

Jaoskonnakomisjon hääletussedeleid kandidaatide kaupa laiali jagamas. Foto: Sirje Piirsoo

Saue Sõna NR 19 (403)

25. oktoober 2013

Väljaandja Saue Linnavalitsus

Telefon 6790175, leht@sau.ee

Kujundus: loovbüroo Kuldne Lammas

Trükk: AS Printall

Kojukanne: AS Ekspress Post

Järgmine number ilmub 8. novembril

Hääle jaotus kandidaatide vahel

Saue linn valimisringkond nr 1
Kehtivaid hääli 2976, mandaate 17, lihtkvoot 175,00

Eesti Keskerakond

JAAN MOKS	79
KAIRE SILDNIK	54
JURI PAVLOV	43
ANDRES PAJULA	29
VELLO KROHN	29
KOSTEL GERNDORF	27
GRETA SILBERG-KÄÄRIK	10
PRIIDU KALBRE	8
ILME ALANDI	8
VIKTOR TALS	7
PRIIT TÄHTSALU	6
VALDEKO REINUMA	3
EVE ARRO	1

Eesti Reformierakond

MADIS MILLING	299
HARRY PAJUNDI	140
VELLO TOOMIK	92
RIHO JOHANSON	87
TIIT ISOP	48
ERKI KULD	38
ANNE TEETAMM	37
RAIVO OJAPÖLD	32
MALLE LIIV	25
ARGO LADVA	23
OLEV MÄLL	21
MARGUS KALMANN	14
SVEN SOMMER	13

TIINA SILLAR	13
KALEV LILLO	11
ANDRES KÖLUVERE	9
RIINA TARIEN	7
IVAR FELDMANN	6
SASKIA RINK	5
EVE PÄRNA	2

Erakond Isamaa ja Res Publica Liit

VALDIS TOOMAST	182
KALEV ISRAEL	94
JÜRI TÜMANOK	63
VIRKO RAAGMETS	57
MONIKA LIIV	56
SIGNE LAAR	50
SILVER ARRAK	44
MATI RIIMAA	40
TÖNU KUMARI	34
MARKO PRUUS	29
ARGO KIRIKAL	19
TANEL OBERG	17
JAAN KALBUS	12
ELINA SIIMON	8
VIRGO OLMET	7
KATRIN CHARLES	6
HEIKI LUMILAI	6
TUULI MIZER	5
HINNO VOSPERT	3

Sotsiaaldemokraatlik Erakond

ERO LIIVIK	79
MEELIS RÕIGAS	42

LAURA LAUR	25
ANDRUS ORUSTE	20
KRISTI MÄND	12
ALO JÜRGENSTEIN	12
MAIRO MARJAMAA	10
KARL KUUSIKU	9
DIMITRI BOROVIK	8
JAAN EILART	8
KRISTIINA HINDREKS	7
KRISTEL PALTS	5
MARE SIPSAKA	3

Valimisliit Kindlad tegijad

HENN PÖLLUAAS	244
TÖNU URVA	114
MATTI NAPPUS	78
EVELIN POVEL-PUUSEPP	55
MAIE SÄRAK	41
ELLE VILJASTE	37
MEELIS TELLISKIVI	27
ÜLO VATSK	24
SIIRI KÄPA	24
ANTS TORIM	19
HELLE RÄTSEP	18
KAIMO KÄÄRMANN-LIIVE	17
GUNNAR LAMBING	13
HENN VAHER	13
LEMBIT VARES	12
AADO LIBLIKMANN	10
OLEV LUHTEIN	8
MARIA PAASIK	8
SILVIA KINGER	7
EGO KASEORG	6
ALAR EHALA	3

Saue sai 5 miljoni euro eest kaasaegse ühisveevärgi

Saue Sõna

Saue tähistas 9. oktoobril ligi kaks aastat väldanud ühisveevärgi ja kanalisatsioonivõrgu laiendustööde lõppu. Nüüdsest on pea kõigil 6000 Saue linna elanikul võimalus liituda vee- ja kanalisatsioonitrassidega ning tarbida puhast joogivett.

Linna taotlus vee- ja kanalisatsioonitorustike ehitamise osaliseks rahastamiseks Euroopa Liidu Ühtekuuluvus Fondi vahenditest tunnustati nõuetele vastavaks ja rahastamisotsus tuli 1. juulil 2010. Ehitustööd algasid 2012. aasta jaanuari keskel, esmalt Tammesalu ja Raiesmiku tänava alguses.

Projekti kogumaksumus oli 5 012 970 eurot, millest 4 104 368 eurot saadi sihtasutuse Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK) kaudu Euroopa Ühtekuuluvusfondist. Saue linna omaosalus projektis oli 908 601 eurot.

Kuni laienduse valmimiseni puudus võimalus liituda vee- ja kanalisatsioonitrassidega umbes 1200 sauelasel.

Saue linna pea **Henn Põlluaasa** sõnul on lõpuleviidud vee- ja kanalisatsiooniprojekt äärmiselt vajalik ja tänuväärne. „Saue linnal ei

AS-i Esmar Ehitus projektijuht Merle Pehk tõi linnale kingituseks kaasa toataime, mis nagu inimenegi puhast vett vaja. Teda tänavad (vasakult) linna pea Henn Põlluaas ning abilinnapead Mati Uuesoo ja Jüri Tümanok. Foto: Sirje Piirsoo

oleks ainult oma vahenditest olnud kuidagi võimalik niivõrd mahukaid töid teostada. Oluliselt paraneb kättesaadava joogivee kvaliteet ning sadade majapidamiste liitumise järel vee- ja kanalisatsioonitrassiga väheneb ka põhjavee reostumise oht,“ ütles ta. „Värske ja puhta vee tähtsust linnaelanike tervisele ei saa alahinnata. Mul on väga hea meel, et projekt on valminud,“ kinnitas linna pea ja avaldas lootust, et tulevikus avaneb võimalus trassidega liitumiseks ka neil, kellel sel korral see kahjuks võimalik polnud.

Tööde käigus rajati pea 17 kilomeetrit joogiveetorustikku ja 14 kilomeetrit kanalisatsioonitorustikku. Vee- ja kanalisatsiooni liitumispunktid loodi 546 kinnistule. Lisaks

tehti projektiga korda ka reoveetorustikud, mis vähendavad keskkonnareostuse ohtu.

Ehitustöid teostasid Terrat AS, Viimsi Keevitus AS, AS Esmar Ehitus, Lemminkäinen Infra OY. Ehitusjärelvalvet tegid AS Infragate Eesti ja P.P. Ehitusjärelvalve. Projekti juhtis Keskkonnaprojekt OÜ.

KIK hoiab tervet elukeskkonda, väärtustab puhast loodust ja säästvat arengut. Juhtiva keskkonnaabi ja -investeeringute suunajana rahastab KIK erinevaid keskkonnaprojekte Eesti keskkonnatasudest laekuvast rahast, CO2 kvoodimüügi tuludest ja Euroopa Liidu struktuurifondidest. Kokku on KIK-ist kolmeteistkümne aastaga toetust saanud üle 16 tuhande projekti.

Omavalitsuste järjestus tulumaksu laekumise põhjal

Delfi

Eestis kehtiv tulumaksumäär on 21%. Sellest läks 2012. aastal omavalitsuste eelarvesse 11,4%, ülejäänud laekus riigieelarvesse. 2013. aastal on selleks protsendiks 11,57 ning tuleval aastal 11,6.

Tulumaks on omavalitsuste kõige olulisem sissetulekuallikas, mis näitab kõige paremini, kui elujõuline on linn või vald. See tululiik näitab, kuhu on koondunud maksumaksjad, tööealised

elanikud. Ühe inimese tulumaks võib olla väikesele omavalitsusele väga oluline, hiljuti rõõmustas näiteks Öru vallavanem, kui kuus tallinlast end nende valda registreeris.

Tulumaksu maksjaid arvestatakse kord aastas 1. jaanuari seisuga. See tähendab, et kui inimene registreerib end omavalitsuse elanikuks 2. jaanuaril, siis tema maksuraha hakkab sinna laekuma alles järgmise aasta 1. jaanuarist.

	Omavalitsus	Tulumaks 2012 (tuh)	Elanike arv 1.01.2012
1.	Tallinna linn	241,303	416 059
2.	Tartu linn	49,479	98 522
3.	Narva linn	19,052	64 041
4.	Pärnu linn	17,438	42 433
5.	Kohtla-Järve linn	15,050	40 032
6.	Viimsi vald	14,393	17 289
7.	Harku vald	10,708	12 819
8.	Rae vald	10,234	13 383
9.	Viljandi linn	8,300	19 106
10.	Maardu linn	7,952	16 569
11.	Rakvere linn	7,523	16 801
12.	Saue vald	7,345	9 802
13.	Kuressaare linn	7,223	14 588
14.	Saku vald	6,668	9 078
15.	Keila linn	6,362	10 007
16.	Sillamäe linn	5,835	15 258
17.	Jõhvi vald	5,754	12 746
18.	Võru linn	5,184	13 790
19.	Haapsalu linn	5,143	11 167
20.	Rapla vald	4,813	9 628
21.	Valga linn	4,478	13 852
22.	Türi vald	4,392	10 344
23.	Saue linn	4,255	5 962
24.	Jõelähtme vald	4,113	6 101
25.	Paide linn	4,085	8 866
26.	Ülenurme vald	3,806	6 092
27.	Kohila vald	3,768	6 996
28.	Kuusalu vald	3,641	6 773
29.	Kiili vald	3,424	4 538
30.	Tapa vald	3,240	8 514

Ütle, mis on „Aasta tegu 2013“!

Saue Linnavalitsus korraldab igal aastal konkursi „Aasta tegu“, et väärtustada linnale ja linnastele olulise tähtsusega ettevõtmist või sündmust, mis on aasta positiivselt mõjutanud. Tiitel on tunnustus ettevõtmise eestvedajale ja ergutab linnale kasulikele tegudele teisi tegijaid.

Konkursile võivad ettepanekuid esitada kõik sauelased ja Saue linna ettevõtteid. Kirjalikus ettepanekus põhjendage, mille poolest see tegu, ettevõtmise või sündmus on olnud eriline ja märkige ära sündmusega seotud isikud või ettevõtteid, kes tunnustamist väärivad.

Konkursil „Aasta tegu 2013“ osalevad ettevõtmised, mis on toimunud 2013. aastal. Ettepanekud palume esitada hiljemalt 4. novembriks 2013 Saue Linnavalitsuse infolauda (Tule 7, 76505 Saue) või e-posti aadressile saue@saue.ee.

Seejärel saab iga sauelane hääletada kas 8. novembri Saue Sõnas ilmutat ankeeti täites või linna kodulehe vahendusel, milline ettevõtmise väärib tema arvates 2013. aasta teo tiitlit.

Võitjaid tunnustavad volikogu esimees ja linna pea aastalõpu vastuvõtul 13. detsembril Saue Kontserdisaalas.

Ülevaade Saue Linnavolikogu istungist

Sirje Piirsoo

Saue Linnavalitsuse 9. oktoobri istungi päevakorras oli 18 küsimust.

Saue Linnavalitsus

◇ Väljastas kasutusloa Kadakamarja tänav T4 ja T5 sidekanalisatsioonile ning Kadakamarja tn 22 elektri

maakaabelliinile.

◇ Väljastas ehitusloa kinnistuväliste võrkude ja liitumispunktide rajamiseks Viigimarja tänav T5 ja T1 kinnistutel ning viihalli laienduseks ja rekonstrueerimiseks Tule tn 13.
◇ Väljastas Pärnasalu tn 22A maaomanikele üksikelamu projekteerimistingimuste

eelnõu piirinaabritelt kirjalike nõusolekute saamiseks.

◇ Luges ühe jäätmevaldaja korraldatud jäätmeveoga mitte-liitunuks.
◇ Otsustas kompenseerida kolme põhikooliõpilase koolilõuna hinnavahe.
◇ Seadis isikliku kasutuse Adven Eesti AS-i kasuks Saue linna oman-

dis olevatele Tule põik ja Tule tänav T2 kinnistutele maagaasivõrgu omamiseks, remontimiseks, korrashoiuks, hooldamiseks ja muul viisil käitamiseks gaasivõrgu talituse tagamise eesmärgil ning Sooja tänav T2 kinnistule kaugküttevõrgu käitamiseks, hoolduseks, remondiks, korras-

hoiuks ja arendamiseks.

◇ Otsustas maksta perioodilist sotsiaaltoetust kahele perele ja 2013. aasta koolitoetust 62 lapsele kokku summas 3932,5 eurot.
◇ Määras hooldaja kolmele puudega isikule.
◇ Maksis sünnitoetuse esimest osa kahele perele kokku summas 130 eurot.

Siin nad on (kõik vasakult). Ees volikogu esimees Valdis Toomast ja linnapea Henn Põlluaas. Järgmisel astmel Matti Nappus, Andres Pajula, Signe Laar, Monika Liiv, Ero Liivik ja Tõnu Urva. Siksakina tagapool Urmas Viilma, Argo Ladva, Erki Kuld, Tõnu Kumari, Harry Pajundi, Anne Teetamm, Raivo Ojapõld ja Madis Milling. Pildist puuduvad Jaan Moks ja Kristiina Hindreks. Foto: Sirje Piirsoo

Volikogu kinnitas linna eelarvestrateegia aastateks 2014-2017

Sirje Piirsoo

Saue Linnavolikogu selle koosseisu viimasel, 51. Istungil, mis toimus 10. oktoobril, oli päevakorras kaheksa punkti. Istungil ei saanud osaleda **Jaan Moks** ja **Kristiina Hindreks**.

Traditsioonist lähtuvalt algas istung ühispildiga linnavalitsuse esisel trepil. Tulemus on istungi ülevaadet illustreerimas.

Raivo Ojapõllu ettepanekul hääletas volikogu esmalt, kas esimene päevakorrapunkt tuleb istungil arutusele. Pärnasalu tänav 30A ja 30B kinnistute detailplaneeringu kehtestamine jäi küll päevakorda, kuid jäi hääletusel kehtestamata, hoolimata sellest, et on linna üldplaneeringuga kooskõlas, kooskõlastatud piirinaabritega ja et piirinaabrid pole ühtegi märkust ega täiendavat ettepanekut esitanud.

Nimelisel hääletamisel olid kehtestamise poolt **Monika Liiv, Signe Laar, Tõnu Kumari, Matti Nappus, Urmas Viilma ja Tõnu Urva**. Vastu olid **Andres Pajula,**

Raivo Ojapõld, Harry Pajundi, Argo Ladva, Madis Milling ja Ero Liivik. Erki Kuld ja Anne Teetamm jäid erapooletuks. **Valdis Toomast** ei hääletanud.

Tule tänav 17 kinnistute detailplaneeringu kehtestas volikogu ühehäälselt.

Kolmanda päevakorrapunkti „Nõusoleku ja volituste andmine tänavakinnistute ostmiseks“ võttis linnapea **Henn Põlluaas** linnavalitsuse nimel tagasi, sest volikogu ei jõudnud küsimuse arutelul ühtsele tulemusele.

Teisel lugemisel olnud lisa-eelarvesse, mis esialgse eelnõu kohaselt suunanuks 37 000 eurot Saue Gümnaasiumi võimlas vajalike renoveerimistööde teostamiseks, muuhulgas akustika parandamiseks, tegi volikogu liige **Andres Pajula** kahe istungi vaheajal lisettepaneku: tõsta linna eelarve tulusid tulumaksu ülelaekumise arvelt 45 000 euro võrra ning suunata see summa linna haridustöötajate - gümnaasiumi, lasteaia, muusikakooli ja huvikeskuse õpetajate

- motiveerimiseks.

Saue Linnavalitsuse finants-teenistuse tegelikul laekumisel põhinev finantsanalüüsi näitab, et linna võimalik maksumulude ülelaekumine 2013. aastal on kuni 7000 eurot.

Volikogu liikmed – reformierakond, sotsiaaldemokraadid ja Andres Pajula - surusid hääletenamusega olematu raha laialijagamise läbi. Otsuse täitmiseks puuduvad linnal rahalised võimalused. Mis edasi saab, jääb uue volikogu otsustada.

Kümne poolthäälega kinnitas volikogu Saue linna eelarvestrateegia aastateks 2014-2017 ning ühehäälselt määruse „Tänavakaubanduse müügipileti ja müügipileti hinna kehtestamine, kui kaubanduse korraldajana tegutseb linnavalitsus või tema hallatav asutus“.

Arutusel olnud Saue linna 2014. aasta eelarve suunas volikogu teisele lugemisele, kinnitades edasise arutelu juhtivaks komisjoniks eelarve- ja majanduskomisjoni.

Novembrikuu toiduraha Saue Gümnaasiumis

RK Teeninduse OÜ

Koolilõuna hind Saue Gümnaasiumis on 1,15 eurot.

1.-9. klassini kompenseerib riik 0,78 eurot. Ülejäänud osa, 0,37 eurot katab Saue linn, kui lapse ja mõlema vanema elukoht kompensatsiooniperioodil on rahvastikuregistri andmetel Saue linn. Kui mitte, siis katab vahe lapsevanem.

10.-12. klassi õpilase eest maksab lapsevanem 1,15 eurot.

Toiduraha novembris

1.-9. klass 7,77 eurot
10.-12. klass 24,15 eurot

Toiduraha palume tasuda **29. oktoobriks** RK Teeninduse OÜ arvele: Swedbank, a/a **221018424457**. Selgituse osas palume **kindlasti** välja tuua **lapse (laste) nimi ja klass**.

Kui õpilane on haige või puudub, palume teatada (puudumise algus ja lõpp) telefonil 659 6068 või e-posti aadressile ulle.jahesalu@real.edu.ee.

Õpilane võetakse toidult maha teatamisele järgnevalt toidupäevast alates. Kasutamata päevade toiduraha summa arvestatakse järgmise perioodi ettemaksuks. Järgneva kuu toiduraha tasumisel palume kogunenud ettemaksu summa ise maha arvestada ning lisada maksekorralduse selgitusse vastavate päevade arv.

Linnaelanik küsib

Vicky Korju kirjutab Saue linna FB lehel:

Kas on õigus eemale peletada oma tavajalutuskäigult inimesi, kui keegi suvatseb korraldada Saue jaanituleplatsil kokkutulekut koertega? Leian, et sellised üritused peaksid olema kooskõlastatud linnaga või vajadusel tuleks teha koolitusi ja muud seesugust ettenähtud kohades. Miks peab tavakodanik rihma otsas koera jalutades oma tavapäraselt rajalt lahkuma, kui platsil olevad isikud ei suuda oma koeri vaos hoida ja karjuda, et minge mujale jalutama, kas te ei näe, et siin on koertekool.

Saue linnasekretär **Jekaterina Tikerpuu**: „Kui keegi soovib kasutada ürituse - ükskõik millise - läbiviimiseks linna maad, tuleb selleks küsida luba Saue Linnavalitsuselt ja täita vastav taotlus.“

Keegi ei ole Saue Linnavalitsusele esitanud avaldust koertekooli läbiviimiseks Saue jaanituleplatsil - ei kuupäevade, kellaaegade ega märkega, kuidas tagatakse möödakäijate turvalisus.

Kui kellelgi on täpsustavat infot, mis päeviti koertekool jaanituleplatsil toimub, andke sellest teada linnavalitsusse telefonil 6790180 või e-posti aadressil sau@saue.ee.“

Karateklubi Kimura Shukokai võtab vastu uusi õpilasi karate trenni. Trennid toimuvad teisipäeviti ja neljapäeviti kell 18.00-19.00 Saue Gümnaasiumi spordisaali rõdul. Info Rene Toome, GSM 55619155.

AS Windoor - tuntud, aga ka tundmatu Saue ettevõtte

Refereeritud ajalehest Äripäev ja internetist

AS Windoor, mis on asutatud aastal 1994, on tuntud Eestis ja viinud meie linna maailma-kaardile lisaks teistele Saue rahvusvaheliselt tunnustatud ettevõtetele. Firma omanik **Mailis Lintlom** on üks viiest, kes kandideerib tänava Eesti aasta ettevõtja tiitlile.

Finalistid valiti välja ligi tuhande Eesti ettevõtja seast. Lisaks Mailis Lintlomile kandideerivad tiitlile Thomas Padovani Webinfluence Group AS-ist, Peeter ja Priit Rebane BDG Holdings OÜ-st, Anthony ja Max Rivshin Top Connect OÜ-st ning Hellar Mutle Bestra Engineering AS-ist.

Žürii tõstis finalistide puhul esile, et kõik nad on maailmas silma paistnud eelkõige innovaatiliste ideedega, kuid ka ekspordivõimekusega, mis kohaliku turu väiksuse tõttu on oluline näitaja.

Aasta ettevõtja 2013 ja elutööpreemia laureaat kuulutatakse välja 7. novembril Tallinnas Swissôtelis pidulikul galal. Hoiame omale põialt!

Aasta ettevõtja tiitlivõistlus on maailmas üks prestiižsmaid ettevõtjatele suunatud konkursse ja selle tiitliga pärjatakse ettevõtjaid kokku 60 riigis. Iga riigi võitja suundub järgmise aasta juunis Monacosse, et võistelda *World Entrepreneur Of The Year* tiitlile.

AS-i Windoori põhitegevus on alumiiniumprofiilidest fassaadide tootmine ja paigaldamine. Ettevõtte tegutseb Eestis, Skandinaavias, Ukrainas ja Kasahstanis. Eesti turg annab kogu käibest umbes 15%. Suurem turg on Skandinaavia.

Silmapaiste on seegi, et Äripäeva müügiedetabeli esikümnes paiknev Windoor projekteerib ja valmistab 25

Üks Windoori suuremahulistest projektidest, City Plaza Tallinnas. Enamaga saab tutvuda ettevõtte kodulehel www.windoor.ee. Foto: internet

miljoni euro eest Kasahstani pealinna Astanasse rajatava rahvusvahelise äri- ja konverentsikeskuse klaas-alumiiniumkonstruktsioonid.

Müügiedetabel valmis Äripäeval koostöös teemaveebiga Best Sales. Et sellesse pääseda, peab ettevõtte olema tegutsenud vähemalt kolm

aastat ning kasvatanud müügikäivet ja teeninud kasumit aastal 2012. Kategooriaid oli kolm: ettevõtted aastakäibega 100 000-1 miljonit eurot ja üle miljoni euro ning eraldi suuremad ekspordikäibe kasvatajad. Kümneandana parimat ekspordikäibe kasvu näitas AS Windoor.

Harjumaa ettevõtete TOP

Saue Sõna

Aastaid maakonniti ja üle-eestiliselt ettevõtteid erineval moel pingeritta seadnud Äripäev avaldas 14. oktoobril Harjumaa 2012. aasta edukamad ettevõtted.

Meie linna ettevõtetest olid

edetabelis, kus kirjas 80 paremat, AS Toode (23.), OÜ Harmet (28.), AS Sami (39.), Fors MW AS (46.) ja AS Santa Maria (64.).

Keila Tarbijate Ühistu oli 67. kohal - osa ettevõttest on ju sauelastele väga hästi tun-

tud Saue Kaubakeskuse näol.

Väärikatel kohtadel olid ka Saue linna ühisveevärki ja kanalisatsioonivõrku laiendanud Viimsi Keevitus AS (11.), AS Terrat (21.) ja AS Esmar Ehitus (50.).

Motiveeriv arengukeskkond toetab harmoonilise isiksuse kujunemist

Tõnu Urva
Saue Linnavarahalduse
juhataja

Saue Gümnaasiumi visiooniks on jätkusuutliku ja motiveeriva arengukeskkonnaga uuendusmeelne kool, mis toetab harmoonilise isiksuse kujunemist ning elukestva õppe põhimõtteid.

Saue Gümnaasiumi direktor **Jaan Palumets** ja ta professionaalne ning teotahteline õpetajaskond on aastaid tegutsenud selle idee elluviimise ja harmoonilise isiksuse kujunemise nimel - seda erinevates õppesuundades.

Ühe võimaluse, et omandada teoreetilisi teadmisi ja praktilisi oskusi, annavad töö- ja tehnoloogiaõpetuse tunnid. Need toimuvad koolihoone tööõpetuse klassis suurepärase õpetaja ja käesoleval aastal Harjumaa aasta õpetaja tiitli pälvinud **Valmar Kauri** juhendamisel. Tema käe all õppinud oskavad kindlasti tunduvalt enam kui naela-peale pihtasaamist.

Tehnoloogia kiire areng, karmistuvad nõuded ja õpilaskonna järjepidev kasv seab aga kasutuses olevatele ruumidele omad nõudmised, mistõttu leian, et olemasolev käsitööklass on ajale jalgu jäänud.

Kas ei vajaks gümnaasium

hoopiski uut kaasaja tehnoloogiale ja aina muutuvatele normidele vastavat ning eraldiseisvas hoones paiknevat käsitöö- ja tehnoloogia õppeklassi? Õppeklassi, mis avardaks uute tehnoloogiliste võimaluste kasutusele võtmist, võimaldaks õpetajatel paremini suunata õppeprotsessi, ja kus õppija õpiks käsitlema kaasaegset tehnoloogiat. Õppeklassi, mis annaks parema võimaluse toetada õppija isiksuse arengut individuaalsetest võimetest lähtuvalt ning julgustada ja juhendada õpilasi tulemuste saavutamisel.

Kaasaegne õpikeskkond motiveerib inimest tegutsema ja toetab harmoonilise isiksuse kujunemist, parandab õppijale edasiantavaid teadmisi ja oskusi ning on osaks elukestvas õppes.

Hõlmab ju elukestev õpe kõiki elu jooksul ette võetud õppetegevusi eesmärgiga parandada oma teadmisi, oskusi ja kompetentsi. See on oluline tulevaste oskustööliste ettevalmistamisel ja kutsevalikul.

Käsitöö- ja tehnoloogia õppeklassi ehitamisega vabaneksid koolihoones asuvad ruumid. Neid annaks kasutada õppetööst või muudest vajadustest lähtuvalt.

SAUE
VALIMISLIIT

KINDLAD TEGIJAD

tänapäev
usalduse ja toetuse eest,
mis annab meile kindluse
püstitatud eesmärkide elluviimisel.

Austusega,

Tõnu Urva, Henn Põlluaas, Matti Nappus, Maie Särak,
Meelis Telliskivi, Kaimo Käärmann-Liive, Siiri Käpa,
Evelin Povel-Puusepp, Helle Rätsep, Ants Torim,
Henn Vaher, Lembit Vares, Ülo Vatsk, Gunnar Lambing,
Ego Kaseorg, Maria Paasik, Olev Luhtain,
Aado Liblikmann, Alar Ehala, Silvia Kinger, Elle Viljaste

Aasta koolitaja Virve Laan

Saue Sõna

Virve Laan töötab Saue Huvikeskuses huvitegevuse juhina, omab andragoogi kutset. Tema juures saavad õppida nii lapsed kui täiskasvanud keraamika-, maalimise-, joonistamise ja portselanimaalikursustel. Lisaks sellele on ta korraldanud töötubasid keraamika, portselanmaali ja rakukeraamika alal.

Kahel viimasel aastal on Virve eestvedamisel teoks saanud Saue Savipäev, mis tutvustab voolimist, käsitööd, keraamikat ning rakupõletust nii meie linna kui naabervaldade käsitöö- ja keraamikahuvilistele.

Virve on Saue organiseerinud oma õpilaste, harrastuskunstnike ja keraamikute näituse ning tema keraamikahuvilised õpilased on osalenud näitusel „Harjumaa kaunimad käsitööd“.

Kes on Virve Laan?

Virve Laan on lõpetanud Eesti Riikliku Kunstiinstituudi maalikunstnik-pedagoogina. Keskhariduse omandas ta Kopli Kunstikoolis. Aastatel 2010-2012 läbis ta Eesti Vabariigisliidu Koolituskeskuse täiskasvanute õpetajate meistrikursuse, mille maht oli aukartustäratav: 346 tundi auditoorset tööd ja 60 tundi iseseisvat tööd.

Virve Laan täiskasvanute maalikursusel valminud tööde näituse taustal tänava kevadel Saue raamatukogus. Foto: Sirje Piirsoo

Virve täiendab end pidevalt iseseisvalt - loeb erialast kirjandust, külastab näituseid, kuid aastate jooksul on ta läbinud mitmeid erinevaid täiendkoolitusi ja -kursusi, millest võiks esile tõsta Tallinna kunstiakadeemia rakukeraamika kursuse 2010. aastal.

Et ajugi vajab pidevat treeningut, hoiab Virve seda muulgi kombel virgena ja lööb kaasa mälumängus. Võistkond Ettur, mille liige ta on, jagab pärast teist vooru Saue linna mälumängu võistkondlikel esivõistlustel Tammekilb teist ja kolmandat kohta.

Kursused on aidanud töö leida

Virve kursustel osaleb erinevas vanuses inimesi erinevatelt elualadelt ja ka töötuid. On kursulasi, kes vajavad joonistusoskuste täiendamist moeateljees töötamiseks, ja ka neid, kes panustavad isiklikku vaimsesse arengusse või vaba aja sisukasse veetmisse.

Keraamikakursustelt on mitmed inimesed leidnud keraamika valmistamises endale lisatöö, läinud keraamikat edasi õppima või loonud endale põhitöökohta, tuginedes kursustel õpitud oskustele.

Hea inimestetundja ja koolitajana arvestab Virve alati õppija individuaalset arengut, isiklikku võimekust ja eelteadmisi. Õppuritega tehtud töödest rääkides toob ta alati välja õnnestumised ja edasimineku.

Virve aitab õppijal püstitada jõukohaseid eesmärgi ja annab nõu, kuidas jagada õpitav teostatavateks ülesanneteks. Jõukohased ülesanded ja rõõm nende lahendamisest aitab ja innustab õppijat, sisendab õppurile vaimujõudu ja eneseusku, mis ongi ju õppeprotsessis ülioluline.

Harju maavanem tunnustas aasta tublimaid täiskasvanud õppijaid

Sel aastal pälvisid 16. täiskasvanud õppija nädala (TÕN) raames tunnustuse neli Harjumaa tublimat tegijat järgmistes kategooriates: aasta õppija, aasta koolitaja, aasta koolitussõbralikum organisatsioon ja aasta koolitussõbralikum omavalitsus.

Tiitli saajad valis esitatud nominentide seast välja Harju maavanema moodustatud komisjon.

2013. aasta Harjumaa TÕN-i tiitli pälvisid

Harjumaa aasta õppija
Katrin Tomberg-Tohter, volitatud arhitekt, vabatahtlik Astangu Kutser rehabilitatsioonikeskuse

Harjumaa aasta koolitaja
Virve Laan, Saue Huvikeskuse huvitegevuse juht

Harjumaa aasta koolitussõbralikum organisatsioon
Jüri Raamatukogu;

Harjumaa aasta koolitussõbralikum omavalitsus

Saku Vallavalitsus
Täiskasvanud õppija nädal - TÕN kutsuti ellu 1999. aastal ning see on kujunenud traditsiooniliseks üle-eestiliseks täiskasvanuharidust populariseerivaks ja õppimisvõimalusi tutvustavaks ürituseks.

Ilu linnas on leitud

Saue Sõna

Nüüd on see tehtud – 10. oktoobril esitles autor **Evelin Povel Puusepp** Saue kontserdisaalis linna kinkeraamatut „Linnas on ilu“, lugedes koos enda hea sõbra **Margus Elmega** sellest publikule katkendeid ette.

Otse viimaselt volikogu istungilt raamatu esitlusele kiirustanud linnapea **Henn Põlluaas** kinnitas, et selles pole üldsegi poliitikat. Oma silm on kuningas, kaege järgi: raamat on müügil Saue Kaubakeskuses, linna raamatukogus ja linnavalitsuses.

Ajas tagasi minnes tekkis mõte Saue linna 20. sünnipäeva puhul raamat välja anda juba möödunud aasta suvel ja linnavalitsus kuulutus välja fotokonkursside sarja „Linnas on ilu ja linnas on elu“, et püüda pildile see saladuslik ja imeline, lõbus ja lustlik või värikas ja väljapeetud miski, mis on täis elu ja mis annab põhjuse Saue linna kohta rõõmsalt hüüda või hardunult õhata „Kui ilus!“.

Ilu ja elu pildile püüdmine on omaette kunst. Saue lapsed näitasid, et nad on meistrid, haarasid

„Linnas on ilu“ autor Evelin loeb esitlusõhtul koos sõbra Margus Elmega ette katkendeid raamatust

fotoparaadid ja jäädvustasid Saue linnast just neid erilisi sündmusi, nähtusi, juhtumeid, hetki, esemeid, objekte, inimesi või emotsioone, mis tähendasid nende jaoks ilu või näisid imeliselt elavad.

Fotokonkursi parimad pildid leidsid kinkeraamatus „Linnas on ilu“, paljusid teisi saab imetleda rändnäitusel, mis hetkel on ülal kooli saalis ja raamatukogus. Edaspidi liigub näitus kaubakeskusesse ja mujalegi.

Esitlusel oli palju raamatu teokssaamist toetanud sauelasi. Ees perekonnad Tšerednik ja Madalik, kelle fotod raamatut ehivad. Fotod: Sirje Piirsoo

Saue Kontserdisaalis
ja
Saue Linnaraamatukogus

FOTO-
NÄITUS

Linnas on ilu,
linnas on elu
saelaste fotod
2012 suvest 2013 kevadeni

Ilu on ainus, mille peale
ajahammas ei hakka.
Kingi omale ilu!

Valiku näitusefotodest
leidad raamatust
Linnas on ilu

Aasta õpetaja Juta Ross

Sirje Piirsoo

Tänavu Saue linna aasta õpetaja tiitli pälvinud Juta Ross (*pildil*) on Saue Muusikakoolis põhikohaga töötanud 14 aastat. Selle aasta sügisest on ta pärast ümberkorraldusi ning osakondade moodustamist muusikakooli keelpilli, akordioni ja kandle eriala osakonna juht.

Kui palju viiuliõpilasi on Juta käe all pillimängu selgeks saanud, ei oska ta esimese ropsuga öeldagi, kuid on selle artikli valmimise ajaks välja arvutanud - ühtekokku 67.

Juta on alati avatud uutele ideedele ja projektidele. Kolleegid tunnustavad teda kui väga innustavat õpetajat, suurepäraselt suhtlejat ja usaldusväärset inimest. Lapsevanemate rahuloluküsitluste vastuste põhjal võib öelda, et Juta on suur eeskuju õpilastele ja tugi vanematele õpilaste arendamisel.

Juta on Harjumaa Keelpilliorkestri tegevuse arendaja ja juhatuse esimees. Ta on korraldanud maakonna keelpillikonkursside, sõpruskontserte teiste koolide õpetajatega, maakondlikke ja rahvusvahelisi noorte õppelaagreid, osalenud festivalidel ning kontsertreisidel Ees-

Foto: Sirje Piirsoo

tis ja välisriikides. Juta kuulub ka Eesti Keelpilliühingusse ning Eesti Suzuki Ühingu ühe eestvedajana on ta korraldanud mitmeid koolitusi, üleriiklikke ning rahvusvahelisi suvelaagereid ja osalenud õpilastega ülemaailmsel Suzuki konverentsil Itaalias ja Jaapanis.

Juta õpilased on igal aastal saavutanud auhinnalisi kohti maakondlikel ja vabariiklikel konkurssidel, kuid tema enda arvates on õpetamise juures olulisim, et kui laps tuleb

tundi, on mingil põhjusel tujust ära või pole jõudnud kodus piisavalt harjutada, ei tohi ta end seetõttu halvasti tunda, vaid midagi peab õpetaja suunamisega minema tunnis paremaks - kas tuju või pillimänguoskus. See tõdemus on õpetaja Jutal tulnud aastatega.

Juta Rossi eestvedamisel tegutseb Saue Muusikakoolis Suzuki meetodil töötav pilliõppe eelklass. See on Jaapanist tulnud meetod, mida on Eestis rakendatud juba 15 aastat,

millel on üha laiem kõlapind - ka maailmakuulsa dirigendi Neeme Järvi lapselapsed õpivad sedaviisi - ja mis ütleb, et pillimängu on võimalik õppida kuulumise järgi nagu emakeelki. Ja tegelikult ongi. Lapsed, kes alustavad on 3-4-aastased, nii õrnas eas, et nooti nad veel ei tunne, mis ei välista, et nad seda hiljem selgeks ei õpi.

Õppes on oluline õpetaja, lapsevanema ja lapse suhe. Enne kui laps pilli õppima hakkab, läbib vanem koolituse ja

õpib ka ise ühe muusikapala kuulumise järgi selgeks, et last mõista ja aidata. Täna on võimalik sel meetodil Eestis õppida viiulit, klaverit ja kontrabassi.

Kuigi Juta mõnab, et muusikakoolis on õpetajal tavakooliga võrreldes lihtsam - lapsed on tulnud, sest neid huvitab mõni pill ja nad tahavad sellel mängimise selgeks saada - tajuvad lapsed väga selgelt, kes teeb tööd hingega ja kes mitte. Allahindlust teha ei saa ja tohi ning mitte kunagi ei või õpilaselt nõuda enam kui iseendalt.

Juta on pärit Võrumaalt. 6-aastaselt kolis perega Valka tänaseks laialt levinud põhjusel - koolide sulgemine ja töökohade kadumine väikestes kohtades. Koolis käis ta Valgas ja Tartus H. Elleri nimelises Muusikakoolis. Pere tõttu - Jutal on tore abikaasa ning 22- ja 19-aastane poeg - jäi muusikaakadeemia lõpetamata. See-eest on tal aga ette näidata Viljandi Kultuuriakadeemia kultuurikorralduse-huvijuhi diplom ja kuhjaga töökogemust, sealhulgas Kadrina kunstide koolist. Täna elab Juta Keilas ja töötab Saue. Aitäh talle suurepärase töö eest - usun, et sellega nõustuvad kõik, kes Jutat tunnevad.

Saue noored õppisid rahvusvahelises projektis kodanikuks olemist

Maria Liiv
Saue Noortekeskus

Soomes ja Eesti vaheline rahvusvaheline seminar „Noor - vabatahtlik lähenemisviis kodanikuaktiivsuse kujundamiseks!“ leidis aset 13.-20. oktoobri Kuussaare, sellel osales 19 noort Soomest ja Eestist.

Projekti partnerid on Palveluühdistys Kaseva ry ja Lastekaitse Liit (koostöös võrgustikuga Eestist).

Eestit esindasid noored Türi Noortekeskusest ja neli noort - **Ben Rauk**, **Jaan Põllu**, **Iris Tohvrel** ja **Liisbeth Salutee** - Saue Noortekeskusest. Noori juhendasid ja toetasid grupijuhid Soomest - Helsingist, Turkust, Kaarinast ja Porist - ning Eestist **Erika Teras**, kes esindas nii Türi Noortekeskust kui Türi Lastekaitse Ühingu, ja **Maria Liiv** Saue Noortekeskusest ning Saue Linna Lastekaitse Ühingu esindajana.

Seminari peamised teemad olid noor kui aktiivne kodanikuühiskonna liige ja aktiivne kodanik; vabatahtlik töö - mis,

Jaan Põllu messil, mis tutvustas vabatahtlikku tööd. Foto: Maria Liiv

miks, kellele, milleks; sallivus, inimõigused, põhiõigused, -vabadused, -kohustused ning noore lisandväärus Euroopas.

Projekti jooksul toimusid mitmed töötoad, meeskonnatööhäringutused, rühmaarutelud ja mitmed meelelahutuslikud tegevused. Samuti külastasime Kuussaare Noortekeskust ja kohtusime kohalike noortega.

Projekt tipnes noorte korraldatud messiga Kuussaare Ametikoolis, kus viis eri gruppi tutvustasid väljapanekute, meetodite, flaiereite ja mängude

kaudu vabatahtlikku tööd ning võimalusi eri vanuses noorte kaasamiseks. Noorte sooritusi hindasid ja tagasisidet andsid ametikooli õpilased. Projekti lõppedes panid kõigi linnade grupid paika ka tegevuskavad, kuidas seminari käigus loodud ideid hiljem oma kodukohas rakendada. Seminari tulemusena koostatakse kõigist kaasava vabatahtliku töö meetoditest ja ideedest käsiraamat.

Projekti, mis jätkub 2014. aasta sügisel Soomes, rahastab programm Euroopa Noored.

Vahur Kubja täitis saali haarava kitarrimuusikaga

Sirje Piirsoo

Sarja Saue Kontserdisügis teisel kontserdil oli lava ühe esineja päralt. Esines kitarrist **Vahur Kubja** (*pildil*), kes esitas põhiliselt kitarrimuusika klassikat. Publikut lummas üle tunni kestnud soolokontsert, millel tuli ettekandele Rene Eespere, Robert Schumanni, Frederic Chopini, Francisco Tarrega, Luigi Legnani, Johann Kaspar Mertz, Joaquin Turina, Manuel Maria Ponce ja Mauro Giuliani peamiselt klassikaline

kitarrimuusika.

Vahur Kubja on noorema põlvkonna kitarrist ja pedagoog. Ta on lõpetanud Nina Rota nimelise konservatooriumi Itaalias. Aastast 2011 töötab ta kitarrioõpetajana Tallinna muusikakeskkoolis. Ta on üles astunud mitmel tunnistatud festivalidel, andnud soolo- ja kammerkontserte Eestis, Soomes, Ungaris ja Itaalias ning tulnud auhinnalistele kohtadele rahvusvahelistel konkurssidel. Foto: Sirje Piirsoo

Sügispidu lõppes puntratantsuga

Sirje Piirsoo

Nii kaua, kui Saue Huvikeskuse juhataja **Sirje Luberg** mäletab, on huvikeskus sügist peoga tervitanud. Küll temaatiliste õhtutena, küll mõne kollektiivi sünnipäevapeona. Möödunud aastal näiteks keskuse enda 10-aastaseks saamist tähistades.

Alati on peol üles astunud mõni külaline mujalt ja alati on sellel esinenud meie enda lauljad-tantsijad-muusikud.

Et 2013. aasta on Eestis pühendatud kultuuripärandile, näitas tänavune pidu meie pärimuskultuuri läbi muusika, tantsu ja laulu.

Peojuht **Priit Oks** õhutas saalitäie rahvast täiel rinnal regilaulu laulma. Torupillimängija **Cätlin Mägi** tutvustas torupilli ja selle ajalugu, loomulikult mitte ainult teorias, vaid hoogsaid muusikapalu jutu sisse pikkides.

Ta ütles, et mida vingem mängija, seda rohkem on pillil bassitorusid ehk burdoone. Tavaliselt üks kuni kolm. Cätlini enda pillil on bassitorusid muidugi kolm.

Millal torupill Eesti aladele jõudis, ei ole täpselt teada, kuid varasemad teated torupillimängust Eesti linnades ulatuvad 15.-16. sajandisse. Kui varem oli pill meeste pärusmaa, siis täna mängivad

◇ Puntratants tuli ülihästi välja. Puntra moodustas ja harutas lahti Elena Kalbus. Fotod: Sirje Piirsoo

◇ Torupillimängija Cätlin Mägi tutvustas torupilli ja selle ajalugu

seada Eestis pigem neiid-noorukeseid naised.

Enne kui järg meie rahvamuusikaansambli Saue Kapell ja rahvatantsijate kätte läks, jõudis Cätlin veel parmupillistki rääkida ja sellel mõne loo mängida.

Peo rahvatantsulise poole eest kandsid hoolt Saue Simmajad, Saue Kägara ja Vokiratas. Muusikat tegi Saue Kapell ja laululustiga nakatas

ansambel Rukkilill **Harald Matvei** juhendamisel, aga kokkuivanuna, kuna ootamatult saabunud külmad sügisilmad olid osale liikmetest haiguse kaasa toonud.

Õhtu lõppes üheskoos vanu tantse meelde tuletades - igitahes puntratants tuli ülihästi välja. Laual oli Eesti kali, huvikeskuse naiste valmistatud imemaitvad kiluleivad ja kaeraküpsised.

Koos mängides, koos tegutsedes - rõõmus ja sotsiaalne laps

Diana Pagar
Lustila lastehoiu õpetaja

Lapse sotsiaalne areng toimub suheldes oluliste täiskasvanute ja eakaaslastega. Suhtlemine leiab aset erinevates sotsiaalkultuurilistes kontekstides.

Lapse esimesed sotsialiseerijad on vanemad ja ka teisel eluaastal lastegruppi minnes jääb perekond kõige mõjusamaks lapse arengus. Bolwby kiindumusteooriast lähtuvalt on seotussuhe vanemaga üks varasemaid ja olulisemaid lähisuhteid inimese arengus. See kujuneb välja esimese eluaasta lõpupoole ning paneb aluse kindlus- ja turvatundele.

Lasterühma minnes algab lapse elus uus keeruline etapp. Kohanemine uue keskkonna oludega, selle võimaluste ja piirangute tundma õppimine ning uute suhete tekkimine eakaaslaste ja õpetajatega.

Sarnaselt vanemaga olevale kiindumussuhtele tekib lähedane kiindumussuhe õpe-

◇ Lustilas saab palju mängida, et õppida ise hakkama saama, mängida, et õppida suhtlema teiste inimestega, ja mängida, et olla lihtsalt laps. Foto: OÜ Lustila

tajatega ning sellelgi on omad mõjud lapse arengule. Lapse ja vanema positiivne suhe õpetajaga aitab lapsel paremini eakaaslastega suhteid luua, kohaneda rühmas ja uusi oskusi õppida.

Bandura sotsiaalse õppimise teooria kohaselt on laps võimeline õppima ka vaadeldes. Lapsed proovivad nii vanemate riideid kui imiteerivad kõnnakut ja kõnemaneeeri. Uute sotsiaalsete suhete tekkimisel hakkavad uue mudelina toimima ka rüh-

makaaslased ja õpetajad.

Lustila lastehoid väärtustab laste mängu ja õppimist läbi mängu, samuti eneseteenindus- ja sotsiaalsete oskuste arengut. Lustila õpetajad aitavad luua uusi ja täiendada olemasolevaid käitumismudelleid koos lastega erinevaid situatsioone tekitades ja läbi mängides. Sellised mängud aitavad lapsel uude keskkonda minnes kiiremini kohaneda erinevate situatsioonidega ja käituda enesekindlalt.

Lustila lastehoid Keilas ja Sauel korraldab lastele lisaks kindlale päevakavale ja mänguliste õppimistegevustele igal kuul toredaid mängupidusid laste enesekindluse kasvatamiseks, lühikesi jalutuskäike, et kohaneda erinevate liiklustingimustega, kokandustunnikesi, et ise õppida. Meie üks eesmärk on enesekohaste oskuste õppimine ja kasutamine igapäevategevuste kaudu.

Lapsed naudivad koos vanematega veedetavat aega, tundes, et see on nende ühine aeg. Lapsevanema toetus on vajalik kõikidele lastele ja lasteasutus saab selleks palju ära teha. Erinevad pereüritused ja koosviibimised lähendavad peret, loovad positiivseid kogemusi ja suhteid pere ning lasteasutuse vahel. Lasteasutuse loodud ühisüritused peredega annavad lapsele kindlustunde, et see ei ole selline koht, kus „ainult laps käib“. Koostegemine lähendab õpetajaid, lapsi ja vanemaid ning võimaldab lapsel näidata,

mida tema oskab või alles õpib. Lustila lastehoiu korraldatavad ühisüritused aitavad lapsel ja perel kohaneda lasteasutuse ja õpetajatega ning õppida meid paremini tundma.

Selleks, et koos lapsega mängida ja suhelda vastavalt tema eale ning aidata tal ise hakkama saada igapäevatoimetamistes, peavad õpetajad olema teadlikud laste arengu iseärasustest ja oskama neid väikeseid põnne juhendada. See ei tule aga iseenesest ja seetõttu täiendavad Lustila õpetajad pidevalt oma teadmisi nii eelkooli pedagogika kui loovtegevuste alal.

Lustilas saab palju mängida, et õppida ise hakkama saama, mängida, et õppida suhtlema teiste inimestega, ja mängida, et olla lihtsalt laps.

Lustilates tegutsevad mitmed huviringid, mis võimaldavad lapsel koos vanemaga paremini sotsialiseerida ja igal kuul toimub midagi põnevat tervele perele. Täpsem info meie kodulehel: www.lustila.ee.

Põnev kiikinguvõistlus kooli staadionil

Saue Gümnaasiumi 10.b klass

Oktoobri viimasel nädalavahetusel toimus Saue Gümnaasiumi staadionil kiikinguvõistlus.

Kiiking on selline lahe kiikumise viis, kus kiige aisdad on minimaalselt 4 meetrit pikad ja mõnusalt liueldes tuleks kiikuda üle võlli. Selle, eestlastele nii sobiva sportimisviisi mõtleski 1996. aastal välja Eestimaa mees Ado Kose. Võitja ehk kõige „kõvem“ kiikuja on see, kes kiigub üle võlli võimalikult pikkade aisadega, mida saab nagu kõrgushüppelatti aina pikemaks tõsta.

Meie võistlusel pistis rinda 10.a ja 10.b klass. Vaatamata sügiskülmale ja -tuulele astus kiigele 18 julget kümnendikku, viis hulljulget lapsevanemat ning 10.b klassi klassijuhataja **Jelena Laanjärv**. Olgu täiskasvanud ka ära mainitud: **Rain Palm**, **Ain Hõbessalu**, **Merike Taats**, **Tanel Vimm** ja **Ainar Taats**.

Võistlus kujunes tõeliselt pingeliseks. Neljal õpilasel jäid loetud sentimeetrid puudu, et kiigele tiir peale teha, aga kolm kanget noort pidasid maha tõe-

◇ Ragnar Teas 10.a klassist pani oma imelise tehnika maksma ja saavutas esikoha 5-meetriste aisadega. Foto: Agnes Palm

lise lahingu. Lõpuks pidi parim tütarlaps **Helery Säär** 10.b klassist alla andma tugevatele poistele ja leppima vapra kolmanda kohaga, aisdad 4.05 meetrit pikad.

Esikoha pärast käis duell terve tunni! Lõpuks pani **Ragnar Teas** 10.a klassist oma imelise

tehnika maksma ja saavutas esikoha 5-meetriste aisadega. Tugevat jõudu näidanud kullamehe klassivend **Karl Hõbessalu** leppis tõelise spordimehena teise kohaga, aisade pikkus 4,85 meetrit. Teine ja kolmas koht said kaela medalid, võitja

◇ Tugevat jõudu näitas kullamehe klassivend Karl Hõbessalu, kes tuli teiseks 4,85 meetri pikkuste aisadega. Fotol aitavad teda Rain Palm ja Ainar Taats. Foto: Ain Hõbessalu

viis koju võidukarika.

Parima perekonna tiitel ja medal kuulus perekond **Taatsile**, kust kiigel käis kolm pereliiget. Aktiivseim klass ja karikavõitja üldarvestuses oli 10.b. Väikese meene ja tänukirja said kõik, kes kiigel käisid. Pärast „kuuma“ võistlust ja külma ilma oli mõnus koolimajas sooja teed juua ning perede küpsetatud kookepirukaid ja suupisteid nautida.

Täname õpetaja Jelena Laanjärve idee eest ning lapsevanem **Rain Palmi** selle teos-

tamise eest! Samuti suur tänu kõigile, kes sellele üritusele kaasa aitasid, ning veel suurem tänu neile, kes julgesid kiigele minna ja kõrgustesse lennata.

Kiiking läheb nüüd talvepuhkusele ja avab hooaja taas aprillis, kui suur kevad õuel ja ilm meeldivalt soe. Kui nüüd kellelgi tekkis mõte ja soov ise proovida, mida kiiking endast kujutab, siis ulatab abikäe Rain Palm.

Ja miks mitte korraldada tuleval kevadel Saue Gümnaasiumi või Saue linna meistri-võistlused kiikingus?!

Klassikaraadio tuli külla!

Grete Põldma Saue Gümnaasiumi huvijuht

„Klassikaraadio tuleb külla!“ nime all toimus 3. oktoobril Saue Gümnaasiumis meeleolukas klassikalise muusika kontsert. Klassikaraadiol oli pakkuda kaks koolikontsertide kava. Ühel koolikontsertide ringreisil esinesid **Marcel Johannes Kits** (tšello), **Rasmus Andreas Raide** (klaver) ja **Robert Traksmann** (viulil).

Saue Gümnaasiumi kontserdil astusid õpilaste ette klassikatahtede saatel tuntud pianist **Auli Lonks**, flöödil **Pipilota Neostus** ja tšellol **Johanna Randvere**. Kooli saal oli õpilastest tulvil ja vaja läks lisatoole. Kontsert vääriskäis!

Noored muusikud, kes kõik õpivad hetkel Eesti Muusika- ja

◇ Kontserdil astusid õpilaste ette klassikatahtede saatel tuntud pianist Auli Lonks, flöödil Pipilota Neostus ja tšellol Johanna Randvere

Teatriakadeemia esimesel kursusel, suutsid oma esinemisega lummata erinevas vanuses kooliõpilasi. Repertuaar ei olnud sugugi lihtne noore publiku jaoks. Kavas oli eri ajastute heliloojate looming - Wolfgang Amadeus Mozart, Philippe Gaubert,

Franz Schubert, Georges Enesco, Christoph Willibald Gluck, Margo Kõlar, Erkki-Sven Tüür ja Francis Poulenc. Enne iga uut muusikapala räägiti heliloojast ja ettekandmisele tulevast teosest.

Kuigi päris paljud õpilased olid esimest korda klassikalise muusika kontserdil, ütles pärast kontserti nii mõnigi, et teinekordki võib klassikalist muusikat kuulama minna.

Pärast kontserti jagasid noored muusikud autogramme ja vahetasid õpilastega muljeid. Ka Saue Gümnaasiumi õpilaste kohta ütlesid esinejad kiidusõnu: hea ja vastuvõtlik publik.

Loe lähemalt ja vaata pilte ka Klassikaraadio koduleheküljelt: http://klassikaraadio.err.ee/klassik/ktk2013_uudis_1.html

Esinejad nimetasid meie kooli õpilasi heaks ja vastuvõtlikuks publikuks. Fotod: Merli Antsmaa

Saue Gümnaasiumi mälumängurid Harjumaal edukad

Grete Põldma

Saue Gümnaasium oli kahe võistkonnaga väljas Eesti koolinoorte mälumängu meistrivõistlustel, mõlemale kuulus eelvoor Harjumaal arvestuses kolmas koht.

Eesti Mälumänguliit korraldab tänavusel õppeaastal juba üheteistkümnendat korda Eesti koolinoorte meistrivõistlusi mälumängus. Kavas on kolm vooru: eel- ja vahevoor ning finaali.

Üle-eestiline eelvoor toimus 15. oktoobril. Harjumaal ja Tallinna koolid võistlesid Viimsi koolis. Osalesid nii gümnaasiumiastme kui põhikooli võistkonnad. Harjumaalt võttis osa 12 gümnaasiumiastme ja kaheksa põhikooli võistkonda.

Saue Gümnaasiumi esindas kaks võistkonda - üks põhikoolist ja teine gümnaasiumist. Mõlemad saavutasid oma vanuseastmes Harjumaal koo-

lide arvestuses kolmanda koha.

Gümnaasiumiastme võistkonda kuulusid **Madis Voitk** (11. klass), **Eerik-Hannes Matsina** (12. klass), **Eva Martina Pöder** (12. klass) ja **Marti Michelson** (10. klass). Üle-eestilises arvestuses tuli võistkond 120 kooli arvestuses 21. kohale. Jaanuaris ootab võistkonda ees vahevoor finaali pääsemiseks.

Põhikooli au kaitsesid **Mario Palumets**, **Hanna Vaiklo** ja **Mari Kukerman** (9. klass). Üle-eestilises põhikooli võistkondade arvestuses tulid noored 93 kooli seas tublile 35. kohale.

Küsimused olid samad nii põhikoolile kui gümnaasiumile, neljas voorus kokku 40 küsimust. Edu noortele mälumänguritele eesseisvaks!

Huvilised leiavad mälumängu küsimused ja vastused www.kilb.ee.

Saue neiu standardtantsude MM-il viies

Saue Sõna

Septembris toimusid noorte vanuseklassi - alla 19-aastased - standardtantsude maailmameistrivõistlused (MM) Rumeenias.

56 maailma parima paari

seas saavutasid suurepärase 5. koha **Kaari Kink** ja **Sander Seppik**, kes tantsivad tantsuklubis Leevi.

Kaari on Saue tüdruk ja linn on teda sportlaseteel toetanud.

Foto: erakogu.

Saue noormaleetajad olid Harjumaa meistrivõistlustel kiirmales edukad

Valjo Rattasep Saue Male-Kabeklubi juhatuses esimees

Harjumaa 2013. aasta meistrivõistlused kiirmales nii täiskasvanutele kui ka noortele toimusid 12. oktoobril Peetri Koolis. Mängud viidi läbi šveitsi süsteemis: seitse voo, ajakontroll 15 minutit kummalegi mängijale. Täiskasvanute turniiril osales kokku 17 maletajat, neist 13 meest ja neli naist, kusjuures mehed ja naised mängisid koos.

Saue linna Male-Kabeklubi maletaja **Karel Uurits** kogus neli punkti seitsmest mängust, jäädes selle tulemusega jagama 6.-10. kohta. Koefitsientide alusel kuulus talle 9. koht. Meie naismaletaja **Valve Vahar** sai kaks punkti, millega ta jäi naiste osas jagama 3.-4. kohta, kusjuures koefitsientide süsteem andis talle neljanda.

Noorte turniiril osales 25 mängijat, neist 17 poissi ja

kaheksa tüdrukut. Arvestust peeti kolmes vanuseklassis: kuni 10-aastased, kuni 14-aastased ja kuni 18-aastased. Mängiti samuti šveitsi süsteemis seitse voo, ajakontrolliga 15 minutit kummalegi mängijale.

Saue Gümnaasiumi ruumides tegutseva Saue huvikeskuse maleringi võistlejad olid üsna edukad. Vanuses kuni 18 aastat oli väga tubli **Mihkel-Eduard Luude**, kes saavutas märkimisväärtvalt hea tulemuse. 5,5 punkti seitsmest mängust kindlustas talle kindla esikoha.

Samas vanusegrupis kogusid mängijad **Karl Volde-mar Palm** ja **Markus Grossthal** võrdselt neli punkti, jagades selle tulemusega 3.-4. kohta, kuid koefitsientide kohasel kuulus Markusele 3. koht. **Vallo Arukaevule** tagas 3,5 punkti 5. koha.

Vanuses kuni 14 aastat oli tubli **Frank Kuresaar**, kes kogus 3,5 punkti seitsmest partiist ja tuli kolmandaks.

Kuldne sügisilm tõi spordihuvilised orienteeruma

Võitlejad kuulavad stardi eel tähelepanelikult Ülo Vainura näpunäiteid. Foto: Sirje Piirsoo

Terje Toomingas Saue Huvikeskuse sporditegevuse juht

Sarja „Saelane liikuma” orienteerumise etapi ühisstart läks lahti keskuse pargist laupäeva, 12. oktoobri keskpäeval. Rajale suundus sadakond spordisõpra.

Stardi eel soovis linnapea **Henn Põlluaas** orienteerujatele vastupidavust ja meenutas, et 13 aasta pärast saab orienteerumine Eestis 100-aastaseks.

Veel juhtnõupid ja näpunäited **Ülo Vainuralt** spordiklubist Saue Tammed ning võistlejad suundusid rada läbima.

Spordiklubi Saue Tammed oli

linna territooriumile maha märkinud orienteerumise valikraja. Huvilistel oli valida kahekümne kontrollpunkti vahel, aega nende leidmiseks oli üks tund.

Lõpuprotokoll sai aja kirja 91 orienteerujat, nii mõnelgi oli see elu esimene orienteerumine. Kõik 20 kontrollpunkti läbis 18 osalejat. Kõige kiiremad olid teist aastat järjest **Martina** ja **Martin Eerme**, etapi-aeg 42 minutit.

Võistluse protokolliga saab tutvuda Saue Huvikeskuse kodulehel huvikeskus.sau.ee. Iga osavõtja osales enne starti loosiauhindade jagamisel ning sai pärast raja läbi-

mist kosutuseks šokolaadime-dali ja kuuma teed.

Aitäh kõigile osavõtjatele! Suur tänu koostöö ja korraldamise eest spordiklubi Saue Tammed liikmetele: **Johannes Tasa**, **Hille Tasa**, **Ülo Vainura**, **Kaimo Käärmann-Liive**, **Lembe Lutterus**, **Ülvi Miilmets**, **Ekvard-Allan-Matis Joakit** ja **Ingrid Kuningas**.

Kohtumiseni sarja „Saelane liikuma” kolmandal etapil Saue Gümnaasiumi staadionil. Staadionijooks Isadepäeva-eri ootab kõiki isasid ja vanaisasid ning teisi spordihuvilisi starti 9. novembril kell 12. Lisainfo ürituse kohta huvikeskus.sau.ee.

Start on antud. Foto: Lembe Lutterus

Üks kontrollpunktidest on leitud. Võistlejaid oli igas vanuses, kogu perega ja üksi, nii mõnelgi neist käsil elu esimene orienteerumine. Foto: Sirje Piirsoo

Sportliku orienteerumise sünnipäevaks peetakse Eestis 19. juulit 1926, kui Kaitseliit korraldas esimesed võistlused Pirital. See oli siis uus spordiala. Startis ei tahtnud keegi raisata aega kaardi vaatamisele ja nii eksisid paljud ära. Kes raiskas paar minutit, et maastik endale selgeks teha, tegi pärast selle aja mitmekordselt tasa. Kuna võistlus toimus Tallinnas, võis karta, et esikohad lähevad kohalikele, kuid paraku see nii polnud. Kuue sees oli küll inimesi Tartust, aga mitte ühtegi Tallinnast.

Pärast sõda tuli hakata orienteerumist taastama, sest hävitatud oli nii huvi orienteerumise vastu kui kaardid - need olid lausa keelatud.

Orienteerumise ametlikuks kodumaaks peetakse aga Norrat, kus spordiühing Turnförning korraldas 1897 esimese võistluse.

50 põnevil reisihuvilist sügisreisil Jürmalas

Liia Lumilaid

Ekskursioon viis päevakeskuse rahva - 50 põnevil reisihuvilist - 5.-6. oktoobril Lätimaale Jürmalasse. Teele asusime varahommikul kell seitse kaubakeskuse juurest.

Algas sõit Ikla piiripunkti poole. Imetlesime bussiaknast Eestimaa kaunist sügisest loodust päikesetõusuga.

Ilm oli suurepärase ja päikeseline. Sellest tuli mõte minna pärast Riias einestamist kohe edasi Jürmalasse. Ühes väiksemas Lido söögikohas, Vene tares saime kõhud korralikult täis süüa ja kaunist arhitektuuri imetleda.

Sõit päikeselises Riias oli muljeterohke, järgmise päeva tunnil kesklinna ekskursioonil saime vanalinnast põhjalikuma ülevaate.

Nüüd aga ootasid kõik pikisilmi Jürmalasse jõudmist, mis polegi Riist kaugel, ligemale 25 km. Kui tuntud Livo veepargist mööda sõitsime, olid kaasasolevad lapsed eriti ärevuses.

Nii tahtnuks neist põnevatest liutorudest kohe alla lasta, aga ei, sinna me sel korral ei läinud.

Enne hotelli Jürjala SPA sisenemist tehti meile põhjalik linnaekskursioon, et pärast omaette jalutades oskaksime ööbimiskohta tagasi tulla. Järgmise päeva keskpäevani oli meil aega imekaunist Jürmalat ja randa uurida ning spaamõnusi nautida.

Jürjala on 57 tuhande elanikuga mereäärne linn, kus erineva ilme ja põneva arhitektuuriga uusi hooneid, aga linna üks suurematest uhkustest on puitmajade arhitektuur.

Suvel on Jürjala väga rahvarohke, tohutu meluga suvitussünn, kus rannamõnusi nautida. Sügisel on seal aga palju Eesti turismigruppe, sealhulgas meie. Nii me tutvusime rahulikuma linnaga, jalutasime mere ääres. Rannaliiv oli teistsugune kui meil, pehmem, ilma ühegi kivikeseta ja sellel oli hea käia, sest liivapind kandis.

Jalakäijate promenaadil jäi kahel pool teed silma palju

Jürjala on 57 tuhande elanikuga mereäärne linn, kus erineva ilme ja põneva arhitektuuriga uusi hooneid, aga linna üks suurematest uhkustest on puitmajade arhitektuur. Foto: Tiina Univer

suveniiride müügikohti kaunist merevaigust käsitöö, ehete ja ka kootud esemetega.

Pärast hotellitubade jaotamist kibelesid kõik samas hoones oleva spaa mõnusi nautima. Võrdluses on ka Eesti spaad väga heal tasemel, kuid kallimad.

Järgmisel hommikul oli ilm küll vihmasemaks läinud, aga see ei seganud linnaga tutvumist ja veel vähem spaas hommikusi protseduure võtmast.

Teise päeva mahtus ekskursioon Riia vanalinnas, tunnine turukülastus rahva tungival nõudmisel, lõunasöök kuulsas restoranis Lido ja pärast seda veel Alfa kaubanduskeskuse külastus.

Kell kuus õhtul kogunesime bussi, et tagasi sõita. Iklas tegime väikese peatuse ning et oli pühapäeva õhtu ja käimas saade „Su nägu kõlab tuttavalt“, saime esimese parodeerija, Ott Leplandi etteaste Anne Veskina

söögikoha telerist ära vaadata.

Vapper reisiseltskond oli sõiduga rahul ja väga tänulik Saue Päevakeskuse tublidele töötajatele - **Liivi Lentsile**, **Tiina Univerile**, **Kaire Sildnikule** -, kellele kuulus suur aplaus. Aplausiga tänasime ka toredat giidi **Piret Karilaidi** ja bussijuhti.

Eks reisipisikuga nakatatud inimestel tekib reisi lõpus uusi mõtteid, kuhu järgmisel korral minna. Nii need mõtted ootavadki õiget aega küpsemiseks.

Tallinna Islami Kultuurikeskus Turath tegutseb ka mošeenana

Sauelased lõpetasid islami kultuurikeskusega tutvumise raamatukogus. Foto: Tiina Univer

Liivi Lents
Päevakeskuse juhataja

Ühel sügisel oktoobrikuu kolmapäeval kogunes grupp huvilisi päevakeskusest, et minna külla Tallinna Islami Kultuurikeskusele Turath. Eelnevad kokkulepped ja algeteadmised selle kohta, et kultuurikeskus tegutseb ka mošeenana, olid olemas.

Olime kõik natuke rohkem põnevil kui tavaliselt eesti pühakodasid külastades. On ju meie meedias islamist üht ja teist lugeda. Eriti hirmutab inimesi kõikvõimalike islami äärmuslike rühmituste tegevus. Teada oli,

et Tallinna mošees tegutsevad suniidid, kes järgivad koraani. Koraan aga vägivallale ei õhuta, ammugi ei õhuta koraan enesetaputerrorismi.

Teejuhiga saime kokku juba Ülemiste keskuse juures. Puhastverd eesti neiu **Eileen** juhatas meile teetsa kätte ja kohalejõudmine ei olnudki nii keeruline, kui algul paistis. Kultuurikeskus on päris suur hoone, neli korrust ja seda mitte märgata on võimatu.

Algas majaga tutvumine. Teejuhid olid Eileen ja **Käili**, mõlemad kenad rätikutega eesti neiu. Alustasime kõige alumiselt korrusest, kus oli

ladu, milles olid viimased jäägid põgenikele korjatud riietest ja muudest kaupadest. Et konteinerit enam täis ei tulnud, jääb see osa Eestisse. Eileen oli volitatud meile ütleva, et kõik ülejäägid on saadaval. Kellel on puudus ja vajadus abi järele, tulgu ainult järgi.

Kes veel ei teadnud, sai ülevaate islami kombestikust, viiest palvusest päevas ja sellele eelnevatest pesemisrituaalidest.

Palveruumis võtsime ära jalatõud, meile korraldati mugavad istumiskohad ja imaam viis meie jaoks läbi islami palverituaali. Tundsime ennast kodu-

selt ja hästi. Meid teenindas terve hulk mehi – pakuti teed ja datleid. Lisaks kohapeal söömisele sai igaüks kilose paki imemaitseid datleid kaasaga.

Osa grupist jäi ka avalikule palvusele. Kuigi ruum võimaldas meeste ja naiste eraldumist palvusel, toimetati see siiski kõigile ühiselt ühes ruumis.

Oma retke lõpetasime neljanda korruse raamatukogus. Selle kõrval on õppeklass, kus toimub igal pühapäeval araabia keele õpe. Kultuurikeskuses käib pidevalt vilgas tegevus. Saime Eileenilt teada, et juba laupäeval, 19. oktoobril, on kultuurikeskuses naiste päev erinevate kursustega. Kokakursusel õpitakse valmistama dolmad, läätsesuppi, Türgi küpsetisi ja muud. Hennakursusel räägitakse hennajoonistustest kehal ja proovitakse neid ise teha. On teater islami teemadel stseenidega ja palju muud huvitavat.

See ettevõtmine on lehe ilmumise ajal juba minevikuks saanud, aga Eileeniga jäi kokkulepe, et ta hoiab meid kultuurikeskuse tegemistega kursis. Võimalusel osaleme ettevõtmistes, mis meile huvi pakuvad ja meie ilmavaadet rikastavad.

Novembris Saue Päevakeskuses

PÄEVAKESKUSES ON AVATUD IINESS SILLA KARIKATUURIDE NÄITUS

◇ 7. novembril kell 13.00 külastame Tallinna roomakatoliku Peeter-Pauli kirikut (Vene tänav 18). Sõidame kell 11.45 kaubakeskuse juurest väljuva bussiga.

◇ 8. novembril kell 10.00-14.00 riiete müük.

◇ 13. novembril kell 15.00 lõunakontsert Estonia kontserdisaalis „Klassikatähed 2013“. Esinevad noored Eesti muusikud. Pilet maksab 4.50. Pileti raha saab maksta kuni 18. oktoobrini.

◇ 19. novembril kell 11.00 eakate sünnipäeva pidu Saue Noortekeskuses.

SÜNNIPÄEVALAPSED OKTOOBRI

Helmut Leppik	91
Linda Varik	85
Endla Kurgpõld	84
Maimu Palumets	84
Jüri-Uudo Rinne	83
Margarita Vacht	82
Jaan Pert	81
Heino Martinson	81
Endel Veinberg	81
Harri Nõulik	81
Pilvi Tomberg	80
Madis Kutser	80
Virve Mölder	80

Palju-palju õnne!

Kuulutused

Teenused

Pottsepatööd ja looduskivi paigaldus. Materjal, transport meie poolt. www.ahjudjakaminad.ee. Telefon 58033448, Ain.

Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hoolduslõikust. Puude tervisliku seisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. SOODSAD HINNAD. Telefon 5220321, info@arbormen.ee, www.arbormen.ee.

Teostan veeteenust väikekaubikuga MB Sprinter. Tasu kokkuleppel. Telefon 5284475, Toomas.

Pakun kodukoristuse ja kontoripindade koristuse teenust Sauele. Telefon 523 0304 või e-mail metsakuru@gmail.com.

SAUE LOOMAKLIINIK. Avatud E-R 15.00-19.00. L, P suletud. Telefon 600 3382,

info@sauekliinik.ee. Vältimaks asjatut ootamist, palume kliiniku telefonil aeg ette registreerida! Koduviisidid.

Kinnisvara

Üürile anda osaliselt möbleeritud suure rõduga ühetoaline korter 5/2 Saue linnas. Info telefonil 5055627.

Soovin osta garaažiboksi, soovitatavalt Nurmesalu tänavale.

Hind kuni 1500 eurot. Andres, 5052316.

Müük

Müüa turbabriketti, ümarat ja kandilist puitbriketti, sõelutud kivisütt ning kütteklotsid võrkkotis. Transport Sauele tasuta. Telefon 53593615.

Pakun tööd

Saue Linnarahaldus pakub tööd täiskohaga koristajatele

koolis ja poole kohaga majahoidjale. Info telefonidel 6595611, Tõnu või 659 6519 Diana või linnarahaldus@saue.ee.

Südamlik kaastunne lähedastele

HELGA ANNI
surma puhul
Saue Päevakeskus

Politsei- ja päästesündmused

3. oktoobril avastati, et Sauele asuva ettevõtte parklas seisnud kaubikust on varastatud neli autoratast ja tööriistu. Kahju kokku vähemalt 500 eurot.

10. oktoobril kell 17.51 teatati liiklusõnnetusest Sauele Tammesalu tänava ja Vana-Keila maantee ristmi-

kul. Toimus kahe sõiduauto kokkupõrge. Keila päästjad andsid õnnetuses kannatada saanud inimesed üle kiirabile, likvideerisid sõidukite süttimisohu, lükkasid ühe õnnetuses osalenud auto tee serva ja katsid asfaldile valgunud õli saepuruga.

Abi on ainult töökorras suitsuandurist

Sirle Matt Põhja päästkeskuse kommunikatsioonijuht

Selle aasta jooksul on Eestis tulekahjudes hukkunud 30 ja vigane saanud ligi 70 inimest. Enamikul juhtudel, kui inimesed hukkusid või said vigastada, ei olnud majapidamises töökorras suitsuandurit.

Tulekahju korral rakendub õigeaegselt tööle ainult täispatareiga ja õigesse kohta paigaldatud suitsuandur.

Suitsuandur teavitab tulekahjust kohe, siis kui põlengukolle on veel väike ja tuld on võimalik kiiresti ära kustutada.

Kui tulekahju puhkeb öisel ajal, äratav suitsuanduri alarm magavad inimesed ja neil on võimalus põlevast hoonest välja saada.

Alates 2009. aastast on suitsuandur igas majapidamises kohustuslik.

Suitsuanduri õige paigaldus

- ◇ Kui majapidamises on üks suitsuandur, tuleb see paigaldada magamistubade lähedale koridori.
- ◇ Lisakaitseks soovime paigaldada suitsuanduri kõikidesse magamistubadesse ja seejärel eluruumidesse.
- ◇ Kööki ja vannituppa pole soovitatav suitsuandurit paigaldada: söögi- ja veeaur põhjustab rohkem valesid valesid.
- ◇ Avatud köögi puhul tuleb suitsuandur paigaldada toapoolsesse ossa, kus see ei reageeri söögiaurudele.
- ◇ Suitsuandur tuleb kruvidega lakke kinnitada, võimalikult toa keskele ning vähemalt

pool meetrit eemale seintest, lampidest ja ventilatsioonivadest.

Suitsuanduri hooldus

- ◇ Vaheta suitsuanduri patarei, kui see hakkab tühjaks saama. Suitsuandur annab patarei tühjenemisest teada vaikse hoiatusheliga, mis kostub umbes iga minuti järel.
- ◇ Tühja patarei asemele tuleb panna sobiva pingega patarei, enamasti on selleks 9V. Vale pingega patarei kasutamine võib suitsuandurit rikkuda.
- ◇ Suitsuandurilt tuleb tolmu pühkida, sest tolmu võib põhjustada valehäireid või takistada suitsuanduri õigeaegset käivitumist.
- ◇ Veendumaks, et suitsuandur on töökorras, testi suitsuandurit testnuppu vajutades.

Siiras tänu toetajatele.
MEELIS RÕIGAS

express Post

Express Post AS on

alates 1997. aastast tegutsev ajakirjandusväljaannete tellimise ja kojukandega tegelev ettevõte. Otsime JALGSI lehekandjaid SAUE linna ja AUTOGA lehekandjaid SAUE valda, kelle ülesandeks on väljaannete varahommikune (03.30-7.00) kanne.

Töötasu on 3,40 EUR tund + reklaamikande tasud. Kompenseerime isikliku auto kasutamise kulud. Oma soovist palume teada anda: telefonil 617 7751 või täita CV aadressil www.expresspost.ee

Laitse Rally Park

Laitse Rally Park otsib töökasse kollektiivi lisa järgmistele ametikohtadele:
PRESSIESINDAJA;
MÜÜGIJUHT;
KLIENDITEENINDAJAD;
AEDNIK.
Kandideerimissoovi ja lisaküsimused palume saata info@laitserallypark.ee!

AS SAMI pakub tööd ehitusremondimehele. Jooksvate siseviimistlustööde ja kergemate ehitustööde teostamine. Sobib ka pensionäridele. Töötasu kokkuleppel. Tule tn 20, Saue, telefon 6709040, sami@sami.ee.

ANNE FRANK'i rändnäitus SAUE NOORTEKESKUSES

21.10-01.11.2013

Oma 13. sünnipäevaks saab Anne Frank päeviku. Vaid mõni nädal hiljem pööratakse ta elu pea peale ja ta peab hakkama end varjama. Tal ei ole aimugi, et tulevikus loevad tema päevikut miljonid inimesed kogu maailmas.

NÄITUSE TOOB SAUELE EESTI INIMÕIGUSTE INSTITUUT

KUI LUSTIDA ...
... ENNE LUSTILAS

HUVIRINGID LAPSELE JA VANEMALE
LUSTILA LASTEHOIUS

TEISIPÄEVITI kell 10.00 - 11.00
MÄNGULINE VÕIMLEMINE JOOGA ELEMENTIDEGA
2-4 aastastele lastele (võimlemise järgneb mänguajale)

KOLMAPÄEVITI kell 11.00 - 12.00
MUSIKARING 1,5-3 aastastele lastele (tehnistike eelneb mänguajale)

NELJAPÄEVITI kell 10.30 - 11.30
MÄNGU- JA LOOVING 1-2,5 aastastele lastele (tegevusse järgneb mänguajale)

28. NOVEMBRIL OOTAME KÕIKI VANEMAD KOOS LASTEGA
TOREDALE MEISTERDAMISE ÖHTULE
algusega 17.30

LUSTILA RENDIB RUUME SÜNNIPÄEVA PIDAMISEKS

Lisainfo: www.lustila.ee
või leidke meid facebookis

TÄNAME
kõiki IRL-i valijaid toetuse eest.

Iga väljaöeldud arvamus on oluline.
Täname kõiki, kes käisid valimas.

AJAME EESTI ASJA SAUEL IRL

PÄÄSTEAMET

**KONTROLLI
SUITSUANDURIT
VÄHEMALT
KORD KUUS**

ja aita seda teha
ka oma lähedastel!

Vaata lisaks: www.suitsuandurid.ee

Nõuanded
ja loomised
Facebookis

SAUE KONTSERDISÜGIS

26. november
kell 18.30
Saue Muusikakoolis

plokkflöödi ansambel
CANTORES VAGANTES

"Koopia ja originaal"
kavas valik vanamuusikat:
D. Ortiz, H. Isaac, J. Molinet,
A. Agricola jt.

Piletid 5€/ 2€ saadaval Piletilevis ja tund enne algust kohapeal!
Lisainfo www.interpreet.ee

Linna on ilu
SAUE

Vastilmunud
Saue raamat

Linna on ilu
on müügil

Saue Linnavalitsuses
Saue Linnaraamatukogus
Saue Kaubakeskuses

09.11.13
Saue Gümnaasiumi staadionil, algusega kell 12.00.

**STAADIONI-
JOOKS**

Staadionijooksul tuleb läbida
ca 1km, ilma ajavõtuta.
Osalema on oodatud kõik
huvilised! Isadele ja vanaisadele,
kes osalevad koos lapse või
lapselapsega – eriauhind!
Viita kaasa oma osavõtukaart,
kui sul seda veel ei ole, saad selle
vormistada kohapeal.
Sarjast osavõtt
on tasuta!

Sarja „Saelane liikuma“ III etapp –
isadepäeva-eri toimub laupäeval

Tule kindlasti,
tule koos perega!

Info kirjutuse kohta:
Saue Huvikeskuse sporditegevuse juht
Terje Toomingas
+372 5343 5855
terje@saue.ee

Ilritust korraldab Saue Huvikeskus

